Вариант 1. с отговори и решения

1. (по 5 точки за верен отговор) Попълнете:

a) Допирателната към графиката на функцията $f(x)=x^2+(3x+4)\ln{(5x+6)}$ в точката с абсциса x=-1 има уравнение y=3x+4 . Pewenue: f(-1)=1 , f'(-1)=3 , y=3(x+1)+1 .

б) Наклонената асимптота на функцията $f(x) = \frac{x^2 - 2x - 3}{x} e^{-\frac{1}{x}}$ при $x \to +\infty$ има уравнение

$$y=x-3$$
 . Pewenue: $f(x)=\left(x-2-rac{3}{x}
ight)e^{-rac{1}{x}}=x-3+x\left(e^{-rac{1}{x}}-1
ight)+1+2-2\,e^{-rac{1}{x}}-rac{3}{x}\,e^{-rac{1}{x}}$ и

$$\lim_{x \to +\infty} \left(x \left(e^{-\frac{1}{x}} - 1 \right) + 1 \right) = \lim_{x \to +\infty} \left(2 - 2 e^{-\frac{1}{x}} \right) = \lim_{x \to +\infty} \frac{3}{x} e^{-\frac{1}{x}} = 0.$$

2. (по 3 точки за верен отговор) Попълнете:

a)
$$\int \sqrt{\frac{(\arcsin x + 1)^7}{1 - x^2}} dx = \frac{2}{9} \sqrt{(\arcsin x + 1)^9} + C$$

6)
$$\int (6x^2 + 1) \arctan x \, dx = -x^2 + \frac{\ln(1+x^2)}{2} + (-2x^3 + x) \arctan x + C$$

$$6) \int \frac{\sin^3 x}{\cos^4 x} \, dx = \frac{1}{3\cos^3 x} - \frac{1}{\cos x} + C$$

$$\varepsilon \int \frac{dx}{\sqrt{-x^2 - 6x + 1}} = \arcsin \frac{x+3}{\sqrt{10}} + C \qquad ;$$

$$\partial \int \frac{dx}{\sqrt{2e^{2x} - 6e^x + 9}} = -\frac{1}{3} \ln \left(3e^{-x} - 1 + \sqrt{(3e^{-x} - 1)^2 + 1} \right) + C .$$

3. (15 точки, необходима е обосновка, чертежът е задължителен) Да се изследва и построи графиката на функцията:

$$f(x) = \ln\left(\frac{x+1}{x-1}\right)^2 + \frac{2x^2+x+5}{x+1}$$
.

Основни резултати и чертеж: Вертикални асимптоти x = -1 и x = 1.

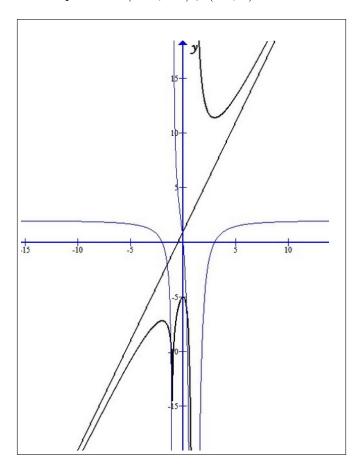
Наклонена асимптота при $x \to +\infty$ (същата и при $x \to -\infty$): $y = 2\,x + 1$.

Производна
$$f'(x) = -\frac{2x(x-3)(x+2)}{(x+1)(x-1)^2}$$
.

 $f(3) = 2 \ln 2 + 10$. Локални максимуми: f(0) = -5 и $f(-2) = -5 - 2 \ln 3$.

 $f''(x) = \frac{4(5x^2 + 4x + 3)}{(x+1)^2(x-1)^3}$. Функцията е изпъкнала в интервала $(1, +\infty)$.

Функцията е вдлъбната в интервалите $(-\infty, -1)$, (-1, 1).



(10 точки, необходима е обосновка) Пресметнете определения интеграл:

$$\int_{0}^{11\pi} \frac{dx}{\cos^2 x - \sin 2x - 2} \quad .$$

 -11π . Решение: Подинтегралната функция е периодична с период π , откъдето:

$$\int_{0}^{11\pi} \frac{dx}{\cos^{2}x - \sin 2x - 2} = 11 \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{dx}{\cos^{2}x - \sin 2x - 2} = -11 \arctan(2 \operatorname{tg} x + 1) \Big|_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} = -11\pi .$$

Примитивната в интервала
$$\left(-\frac{\pi}{2},\,\frac{\pi}{2}\right)$$
 се намира с помощта на смяната $x=\arctan t$:
$$\int \frac{dx}{\cos^2 x - \sin 2x - 2} = \int \frac{dt}{-1 - 2t - 2\,t^2} = -\arctan \left(2t + 1\right) = -\arctan \left(2\tan x + 1\right) \quad .$$

Вариант 2. с отговори и решения

1. (по 5 точки за верен отговор) Попълнете:

а) Допирателната към графиката на функцията $f(x)=(3x-5) \operatorname{arctg} (4-2x)-x^2$ в точката с абсциса x=2 има уравнение y=-6x+8 . Pewenue: f(2)=-4 , f'(2)=-6 , y=-6(x-2)-4 .

$$\delta$$
) Наклонената асимптота на функцията $f(x)=\frac{x^2-8x-4}{x}\;e^{-\frac{1}{x}}\;$ при $x\to +\infty$ има уравнение

$$y=x-9$$
 . Peшение: $f(x)=\left(x-8-rac{4}{x}
ight)e^{-rac{1}{x}}=x-9+x\left(e^{-rac{1}{x}}-1
ight)+1+8-8e^{-rac{1}{x}}-rac{4}{x}e^{-rac{1}{x}}$ и

$$\lim_{x \to +\infty} \left(x \left(e^{-\frac{1}{x}} - 1 \right) + 1 \right) = \lim_{x \to +\infty} \left(8 - 8 e^{-\frac{1}{x}} \right) = \lim_{x \to +\infty} \frac{4}{x} e^{-\frac{1}{x}} = 0.$$

2. (по 3 точки за верен отговор) Попълнете:

a)
$$\int \frac{dx}{\sqrt{(1-x^2)(1-10\arcsin x)^7}} = \frac{1}{25\sqrt{(1-10\arcsin x)^5}} + C$$

6)
$$\int (3x^2 + 2) \arctan x \, dx = -\frac{x^2}{2} - \frac{\ln(1+x^2)}{2} + (x^3 + 2x) \arctan x + C$$

$$6) \int \frac{\sin^3 x \, dx}{\cos^5 x} = \frac{1}{4 \cos^4 x} - \frac{1}{2 \cos^2 x} + C \qquad ;$$

$$e) \int \frac{dx}{\sqrt{-x^2 - 4x + 3}} = \arcsin \frac{x+2}{\sqrt{7}} + C \qquad ;$$

$$\partial \int \frac{dx}{\sqrt{5e^{2x} - 4e^x + 1}} = -\ln\left(e^{-x} - 2 + \sqrt{(e^{-x} - 2)^2 + 1}\right) + C .$$

3. (15 точки, необходима е обосновка, чертежет е задължителен) Да се изследва и построи графиката на функцията:

$$f(x) = \ln\left(\frac{x-1}{x-3}\right)^2 + \frac{2x^2 - 3x - 3}{x-3}$$
.

Основни резултати и чертеж: Вертикални асимптоти x = 1 и x = 3.

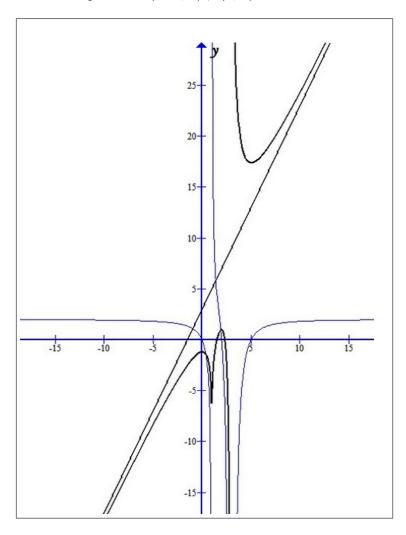
Наклонена асимптота при $x \to +\infty$ (същата и при $x \to -\infty$): $y = 2\,x + 3$.

Производна
$$f'(x) = \frac{2x(x-2)(x-5)}{(x-1)(x-3)^2}$$
.

Локален минимум: $f(5)=2\ln 2+16$. Локални максимуми: f(2)=1 и $f(0)=1-2\ln 3$.

Втора производна $f''(x) = \frac{4(5x^2 - 16x + 15)}{(x-1)^2(x-3)^3}$. Функцията е изпъкнала в интервала $(3, +\infty)$.

Функцията е вдлъбната в интервалите $(-\infty, 1)$, (1, 3).



4. (10 точки, необходима е обосновка) Пресметнете определения интеграл:

$$\int_{0}^{13\pi} \frac{dx}{4\cos^2 x - \sin 2x + 1} \qquad .$$

Отговор: $\frac{13\pi}{2}$. *Решение:* Подинтегралната функция е периодична с период π , откъдето:

$$\int_{0}^{13\pi} \frac{dx}{4\cos^{2}x - \sin 2x + 1} = 13 \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{dx}{4\cos^{2}x - \sin 2x + 1} = \frac{13}{2} \arctan \frac{\operatorname{tg} x - 1}{2} \Big|_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} = \frac{13\pi}{2}$$

$$\int \frac{dx}{4\cos^2 x - \sin 2x + 1} = \int \frac{dt}{5 - 2t + t^2} = \frac{1}{2} \arctan \frac{t - 1}{2} = \frac{1}{2} \arctan \frac{tg x - 1}{2} .$$

Вариант 3. с отговори и решения

1. (по 5 точки за верен отговор) Попълнете:

а) Допирателната към графиката на функцията $f(x)=x^2+(x+4)\arcsin{(2x+6)}$ в точката с абсциса x=-3 има уравнение y=-4x-3 . Решение: f(-3)=9 , f'(-3)=-4 , y=-4(x+3)+9 .

б) Наклонената асимптота на функцията $f(x)=\frac{x^2-2x+8}{x}\;e^{-\frac{1}{x}}\;$ при $x\to +\infty$ има уравнение

$$y=x-3$$
 . Peшение: $f(x)=\left(x-2+rac{8}{x}
ight)e^{-rac{1}{x}}=x-3+x\left(e^{-rac{1}{x}}-1
ight)+1+2-2\,e^{-rac{1}{x}}+rac{8}{x}\,e^{-rac{1}{x}}$ и

$$\lim_{x \to +\infty} \left(x \left(e^{-\frac{1}{x}} - 1 \right) + 1 \right) = \lim_{x \to +\infty} \left(2 - 2 e^{-\frac{1}{x}} \right) = \lim_{x \to +\infty} \frac{8}{x} e^{-\frac{1}{x}} = 0.$$

2. (по 3 точки за верен отговор) Попълнете:

$$a) \int \frac{dx}{\sqrt{(1-x^2)\left(\arcsin x+3\right)^3}} = -\frac{2}{\sqrt{\arcsin x+3}} + C$$

6)
$$\int (6x^2 - 1) \arctan x \, dx = -x^2 - \frac{3 \ln (1 + x^2)}{2} + (2x^3 - x) \arctan x + C$$

$$6) \int \frac{\cos^3 x \, dx}{\sin^4 x} = -\frac{1}{3\sin^3 x} + \frac{1}{\sin x} + C \qquad ;$$

$$\varepsilon \int \frac{dx}{\sqrt{-x^2 + 6x + 2}} = \arcsin \frac{x - 3}{\sqrt{11}} + C$$

$$\partial \int \frac{dx}{\sqrt{5e^{2x} + 2e^x + 1}} = -\ln\left(e^{-x} + 1 + \sqrt{(e^{-x} + 1)^2 + 4}\right) + C$$
.

3. (15 точки, необходима е обосновка, чертежът е задължителен) Да се изследва и построи графиката на функцията:

$$f(x) = \ln\left(\frac{x+3}{x+1}\right)^2 + \frac{2x^2+3x-3}{x+3}$$
.

Oсновни резултати и чертеж: Вертикални асимптоти x = -3 и x = -1.

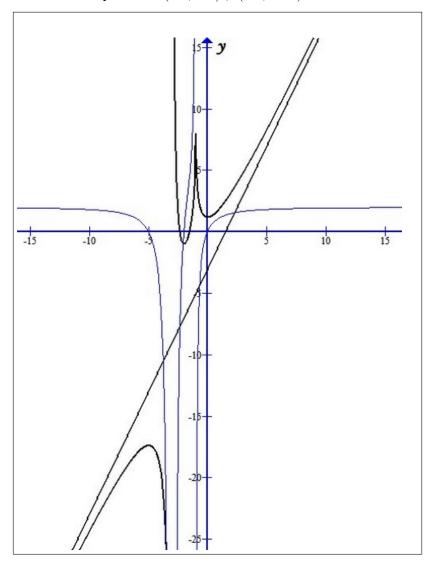
Наклонена асимптота при $x \to +\infty$ (същата и при $x \to -\infty$): y = 2x - 3 .

Производна
$$f'(x) = \frac{2x(x+2)(x+5)}{(x+1)(x+3)^2}$$
.

Локален максимум: $f(-5) = -2\ln 2 - 16$. Локални минимуми: f(-2) = -1 и $f(0) = 2\ln 3 - 1$.

Втора производна $f''(x) = \frac{4(5x^2 + 16x + 15)}{(x+1)^2(x+3)^3}$. Функцията е вдлъбната в интервала $(-\infty, -3)$.

Функцията е изпъкнала в интервалите (-3, -1), $(-1, +\infty)$.



4. (10 точки, необходима е обосновка) Пресметнете определения интеграл:

$$\int_{0}^{15\pi} \frac{dx}{9\cos^2 x + \sin 2x + 1} \qquad .$$

 $Omrosop: 5\pi$. Pemenue: Подинтегралната функция е периодична с период π , откъдето:

$$\int_{0}^{15\pi} \frac{dx}{9\cos^{2}x + \sin 2x + 1} = 15 \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{dx}{9\cos^{2}x + \sin 2x + 1} = \frac{15}{3} \arctan \frac{\tan x + 1}{3} \Big|_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} = 5\pi$$

$$\int \frac{dx}{9\cos^2 x + \sin 2x + 1} = \int \frac{dt}{10 + 2t + t^2} = \frac{1}{3} \arctan \frac{t+1}{3} = \frac{1}{3} \arctan \frac{\tan x + 1}{3}.$$

Вариант 4. с отговори и решения

1. (по 5 точки за верен отговор) Попълнете:

a) Допирателната към графиката на функцията $f(x)=(5x-4)\ln{(6x-5)}+x^2$ в точката с абсциса x=1 има уравнение y=8x-7 . Решение: f(1)=1 , f'(1)=8 , y=8(x-1)+1 .

 $f(x)=rac{x^2-x+2}{x}\;e^{rac{1}{x}}\;$ при $x o +\infty$ има уравнение

$$y=x$$
 . Решение: $f(x)=\left(x-1+rac{2}{x}
ight)e^{rac{1}{x}}=x+x\left(e^{rac{1}{x}}-1
ight)-1+1-e^{rac{1}{x}}+rac{2}{x}e^{rac{1}{x}}$ и

$$\lim_{x\to +\infty} \left(x\left(e^{\frac{1}{x}}-1\right)-1\right) = \lim_{x\to +\infty} \left(1-e^{\frac{1}{x}}\right) = \lim_{x\to +\infty} \frac{2}{x} e^{\frac{1}{x}} = 0.$$

2. (по 3 точки за верен отговор) Попълнете:

a)
$$\int \sqrt{\frac{(\arcsin x + 13)^{13}}{1 - x^2}} dx = \frac{2}{15} \sqrt{(\arcsin x + 13)^{15}} + C$$

$$6) \int (3x^2 - 4) \arctan x \, dx = -\frac{x^2}{2} - \frac{5 \ln (1 + x^2)}{2} + (x^3 - 4x) \arctan x + C$$

$$6) \int \frac{\cos^3 x \, dx}{\sin^5 x} \, dx = -\frac{1}{4 \sin^4 x} + \frac{1}{2 \sin^2 x} + C \qquad ;$$

$$e) \int \frac{dx}{\sqrt{-x^2 - 8x + 1}} = \arcsin \frac{x + 4}{\sqrt{17}} + C$$

$$\partial \int \frac{dx}{\sqrt{8e^{2x} + 4e^x + 1}} = -\ln\left(e^{-x} + 2 + \sqrt{(e^{-x} + 2)^2 + 4}\right) + C .$$

3. (15 точки, необходима е обосновка, чертежът е задължителен) Да се изследва и построи графиката на функцията:

$$f(x) = \ln\left(\frac{x+1}{x-1}\right)^2 + \frac{2x^2 - 3x + 7}{x-1}$$
.

4. (10 точки, необходима е обосновка) Пресметнете определения интеграл:

$$\int_{0}^{14\pi} \frac{dx}{\cos^2 x - 4\sin 2x + 4}$$

Отвовор: 7π . *Решение:* Подинтегралната функция е периодична с период π , откъдето:

$$\int_{0}^{14\pi} \frac{dx}{\cos^{2}x - 4\sin 2x + 4} = 14 \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{dx}{\cos^{2}x - 4\sin 2x + 4} = \frac{14}{2} \operatorname{arctg} 2 (\operatorname{tg} x - 1) \Big|_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} = 7\pi$$

$$\int \frac{dx}{\cos^2 x - 4\sin 2x + 4} = \int \frac{dt}{5 - 8t + 4t^2} = \frac{1}{2}\arctan 2(t - 1) = \frac{1}{2}\arctan 2(\tan x - 1) .$$

Вариант 5. с отговори и решения

1. (по 5 точки за верен отговор) Попълнете:

а) Допирателната към графиката на функцията $f(x)=x^2-(2x-5) \operatorname{arctg} (9-3x)$ в точката с абсциса x=3 има уравнение y=9x-18 . Pewenue: f(3)=9 , f'(3)=9 , y=9(x-3)+9 .

б) Наклонената асимптота на функцията
$$f(x)=\frac{x^2+8x-4}{x}\;e^{\frac{1}{x}}\;$$
 при $x\to +\infty$ има уравнение

$$y=x+9$$
 . Решение: $f(x)=\left(x+8-rac{4}{x}
ight)e^{rac{1}{x}}=x+9+x\left(e^{rac{1}{x}}-1
ight)-1-8+8e^{rac{1}{x}}-rac{4}{x}e^{rac{1}{x}}$ и

$$\lim_{x\to +\infty} \left(x\left(e^{\frac{1}{x}}-1\right)-1\right) = \lim_{x\to +\infty} \left(-8+8\,e^{\frac{1}{x}}\right) = \lim_{x\to +\infty} \frac{4}{x}\,e^{\frac{1}{x}} = 0\;.$$

2. (по 3 точки за верен отговор) Попълнете:

a)
$$\int \sqrt{\frac{(13 - \arcsin x)^5}{1 - x^2}} dx = -\frac{2}{7} \sqrt{(13 - \arcsin x)^7} + C$$

$$6) \int (3x^2 + 5) \arctan x \, dx = -\frac{x^2}{2} - 2\ln(1 + x^2) + (x^3 + 5x) \arctan x + C$$

$$6) \int \sin^2 x \cdot \cos^5 x \, dx = \frac{1}{3} \sin^3 x - \frac{2}{5} \sin^5 x + \frac{1}{7} \sin^7 x + C \qquad ;$$

$$z) \int \frac{dx}{\sqrt{-x^2 + 4x + 6}} = \arcsin \frac{x - 2}{\sqrt{10}} + C \qquad ;$$

$$\partial \int \frac{dx}{\sqrt{5 e^{2x} - 4 e^x + 4}} = -\frac{1}{2} \ln \left(2 e^{-x} - 1 + \sqrt{(2 e^{-x} - 1)^2 + 4} \right) + C .$$

3. (15 точки, необходима е обосновка, чертежът е задължителен) Да се изследва и построи графиката на функцията:

$$f(x) = \ln\left(\frac{x-1}{x+1}\right)^2 - \frac{2x^2+x+5}{x+1}$$
.

Основни резултати и чертеж: Вертикални асимптоти x = -1 и x = 1.

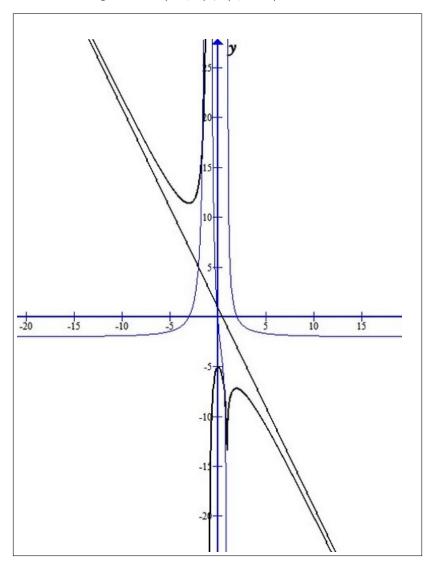
Наклонена асимптота при $x \to +\infty$ (същата и при $x \to -\infty$): $y = -2\,x + 1$.

Производна
$$f'(x) = -\frac{2x(x+3)(x-2)}{(x-1)(x+1)^2}$$
.

Локален минимум: $f(-3) = 2 \ln 2 + 10$. Локални максимуми: f(0) = -5 и $f(2) = -5 - 2 \ln 3$.

Втора производна $f''(x) = -\frac{4\left(5\,x^2 - 4\,x + 3\right)}{\left(x - 1\right)^2\left(x + 1\right)^3}$. Функцията е изпъкнала в интервала $\left(-\infty, -1\right)$.

Функцията е вдлъбната в интервалите (-1, 1), $(1, +\infty)$.



4. (10 точки, необходима е обосновка) Пресметнете определения интеграл:

$$\int_{0}^{15\pi} \frac{dx}{\cos^2 x + \sin 2x + 1} dx \qquad .$$

Отвовор: 15π . *Решение:* Подинтегралната функция е периодична с период π , откъдето:

$$\int_{0}^{15\pi} \frac{dx}{\cos^{2}x + \sin 2x + 1} = 15 \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{dx}{\cos^{2}x + \sin 2x + 1} = 15 \arctan(\tan x + 1) \Big|_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} = 15\pi$$

$$\int \frac{dx}{\cos^2 x + \sin 2x + 1} = \int \frac{dt}{2 + 2t + t^2} = \arctan(t+1) = \arctan(t + 1) = \arctan(t + 1).$$

Вариант 6. с отговори и решения

1. (по 5 точки за верен отговор) Попълнете:

a) Допирателната към графиката на функцията $f(x)=(x+3)\arcsin{(3x+6)}-x^2$ в точката с абсциса x=-2 има уравнение y=7x+10 . Pewenue: f(-2)=-4 , f'(-2)=7 , y=7(x+2)-4 .

$$f(x)=rac{x^2+2x+8}{x}\;e^{rac{1}{x}}\;$$
 при $x o +\infty$ има уравнение

$$y=x+3$$
 . Pewerue: $f(x)=\left(x+2+rac{8}{x}
ight)e^{rac{1}{x}}=x+3+x\left(e^{rac{1}{x}}-1
ight)-1-2+2\,e^{rac{1}{x}}+rac{8}{x}\,e^{rac{1}{x}}$ и

$$\lim_{x\to +\infty} \left(x\left(e^{\frac{1}{x}}-1\right)-1\right) = \lim_{x\to +\infty} \left(-2+2\,e^{\frac{1}{x}}\right) = \lim_{x\to +\infty} \frac{8}{x}\,e^{\frac{1}{x}} = 0\;.$$

2. (по 3 точки за верен отговор) Попълнете:

$$a) \int \frac{dx}{\sqrt{(1-x^2)\sqrt[3]{\arcsin x + 12}}} = \frac{5}{6}\sqrt[6]{(\arcsin x + 12)^5} + C$$

6)
$$\int (3x^2 - 7) \arctan x \, dx = -\frac{x^2}{2} + 4 \ln (1 + x^2) + (x^3 - 7x) \arctan x + C$$

$$e) \int \sin^5 x \cdot \cos^2 x \, dx = -\frac{1}{3} \cos^3 x + \frac{2}{5} \cos^5 x - \frac{1}{7} \cos^7 x + C \qquad ;$$

$$e) \int \frac{dx}{\sqrt{-x^2 + 8x - 9}} = \arcsin \frac{x - 4}{\sqrt{7}} + C$$

$$\partial \int \frac{dx}{\sqrt{2e^{2x} + 6e^{x} + 9}} = -\frac{1}{3} \ln \left(3e^{-x} + 1 + \sqrt{(3e^{-x} + 1)^{2} + 1} \right) + C .$$

3. (15 точки, необходима е обосновка, чертежът е задължителен) Да се изследва и построи графиката на функцията:

$$f(x) = \ln\left(\frac{x+1}{x+3}\right)^2 - \frac{2x^2 + 3x - 3}{x+3}$$
.

Основни резултати и чертеже: Вертикални асимптоти x = -3 и x = -1.

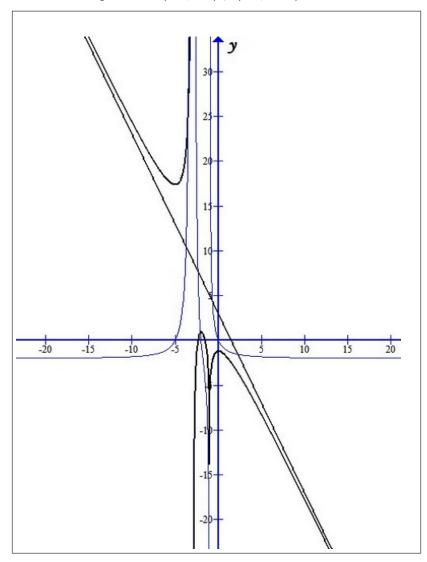
Наклонена асимптота при $x \to +\infty$ (същата и при $x \to -\infty$): $y = -2\,x + 3$.

Производна
$$f'(x) = -\frac{2x(x+2)(x+5)}{(x+1)(x+3)^2}$$
.

Локален минимум: $f(-5) = 2 \ln 2 + 16$. Локални максимуми: f(-2) = 1 и $f(0) = 1 - 2 \ln 3$.

Втора производна $f''(x) = -\frac{4\left(5x^2 + 16x + 15\right)}{\left(x+1\right)^2\left(x+3\right)^3}$. Функцията е изпъкнала в интервала $\left(-\infty, -3\right)$.

Функцията е вдлъбната в интервалите $\;(-3,\,-1)\;,\;(-1,\,+\infty)\;.$



4. (10 точки, необходима е обосновка) Пресметнете определения интеграл:

$$\int_{0}^{13\pi} \frac{dx}{4\cos^2 x + \sin 2x + 1} dx \qquad .$$

Отговор: $\frac{13\pi}{2}$. *Решение:* Подинтегралната функция е периодична с период π , откъдето:

$$\int_{0}^{13\pi} \frac{dx}{4\cos^{2}x + \sin 2x + 1} = 13 \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{dx}{4\cos^{2}x + \sin 2x + 1} = \frac{13}{2} \arctan \frac{\tan x + 1}{2} \Big|_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} = \frac{13\pi}{2}$$

$$\int \frac{dx}{4\cos^2 x + \sin 2x + 1} = \int \frac{dt}{5 + 2t + t^2} = \frac{1}{2} \arctan \frac{t + 1}{2} = \frac{1}{2} \arctan \frac{tg x + 1}{2} .$$